

Molotov zahteva, da se odstrani Francov režim kot jamstvo za mir sveta

PARIZ, 31. julija—Sovjetski zunanji minister V. M. Molotov je imel danes na pariški mirovni konferenci govor, v katerem je pozval demokratične narode sveta, da napravijo konec Francovemu režimu v Španiji.

"Mir sveta ne bo varen, dokler fašizem ne bo uničen," je izjavil sovjetski zunanji minister.

Molotov je prišel na dan z izjavo za odstranitev fašističnega režima v Španiji po nastopu pred parlamentarnim odsekom, kjer je zagovarjal predlog, da morajo biti vsi sklepi konferenc odobreni od dveh tretjin zastopnikov 21 narodov, ki so reprezentirani na konferenci.

Navadna večina bo Rusijo pustila v manjšini

"Ako se bodo sklepi sprejemali z navadno večino," je rekel Molotov, "je gotovo, da se bo Sovjetska zveza vedno znašla v manjšini."

Ameriški državni tajnik je, kakor se razume, pripravljen pogojno podpreti Molotovo stališče glede vprašanja sklepčnosti z dvotretjinsko večino, in bo glasom vesti iz informiranih krogov jutri predlagal, da morajo biti vsi "bistveno važni" sklepi na konferenci sprejeti z dvotretjinsko večino.

V govoru pred plenarno sejo konference po nastopu pred parlamentarnim odsekom je Molotov izjavil:

"Ako moramo še vedno imeti opravka s fašističnim režimom v Španiji, tedaj ne sme biti daleč čas, ko bodo demokratične sile sposobne pomagati španjskemu ljudstvu, ki je pod Francovim režimom, da napravi konec temu prežvelemu plodu Hitlerja in Mussolinija, ki ogrožata mir sveta. V interesu svobodnih narodov je, da se zahteva akcija proti fašizmu, najnevarnejšemu agresorju našega časa."

Sateliti osišča morajo vsaj delno plačati škodo

Govorec o osnutku pogodb za bivše satelitske narode, ki se nahajajo pred konferenco v svrhu odobritve, je Molotov izjavil, da pa se ne more dopustiti, da bi utekli kazni.

Izjavil je, da se od njih zahteva, da plačajo samo del škode, ki so jo prizadeli drugim narodom, in da je Sovjetska zveza nasprotna vmešavanju od zunaj, katero bi zaviralo njih gospodarsko okrevanje.

Dostavil je, da ne more preizkušati dejstva, da sklepi, katere je napravil svet zunanjih ministrov štirih velesil, tarča napadov od strani vsakovrstnih reakcionarnih elementov, ki so nestrpni z gorostasnimi protisovjetskimi predsodki in ki delajo svoje račune v nadi, da se bo sodelovanje med velesilami izjalovilo.

INFANTILNA PARALIZA NA VOJAŠKEM TRANSPORTU

JOKOHAMA, 31. julija—Neki armadni transport, na čigar krovu je 2.200 vojakov, ki so se vračali v Zedinjene države, se je moral danes vrniti v Jokohamo, ker je na ladji izbruhnila infantilna paraliza. Zboleli so trije vojaki, ki so bili poslani v ladijsko bolnico.

HILLMANOV NASLEDNIK

Jacob S. Potofsky je bil imenovan za predsednika CIO Amalgamated Clothing Workers of America, katero mesto je od ustanovitve velike unije krojaških delavcev zavzemal pokojni Sidney Hillman. Potofsky je 51 let star in je v mladih letih prišel v Ameriko iz Rusije.

POMANJKANJE SLADKORJA BO SE ENO LETO

WASHINGTON, 31. julija.—George Dice, načelnik OPA sladkornega oddelka je dejal pred House Food Shortage komitejem, da bodo zunanje pošiljke sladkorja in do mač pridelek sladkorne pese omilile sedanje kritično pomanjkanje sladkorja, da pa bo vzelo še eno leto časa, predno se bo moglo dovoliti večjo uporabo sladkorja.

POROKA

Prošlo soboto sta se poročila v cerkvi sv. Vida, Miss Esther Zugel, hčerka Frances in Martin Zugel, 6308 Carl Ave., in Mr. Eugene Perchan, sin Mary in Stanley Perchan, 10924 Tacoma Ave. Novoporočencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Združeni narodi in pariška konferenca

NEW YORK, 31. julija (O.N.A.)—Organizacija Združenih narodov ima sicer svojega opazovalca na pariški mirovni konferenci, toda napori, da bi dobila organizacija pooblastilo, da pošlje tja svojo uradno delegacijo, so se izjalovili.

Nekateri opazovalci pravijo, da so se sovjetski delegati dolgo upirali sklicanju konference 21 narodov, ter da nikdo ni hotel začeti novih prekranjaj radi vdeležbe Združenih narodov.

Generalni tajnik organizacije zedinjenih narodov, Trygve Lie, je radi tega navzoč na pariški konferenci le čisto neformalno.

Nekateri glasovi ugovarjajo temu, češ da je bila organizacija Združenih narodov pozvana, da prevzame odgovornost za nameravano svobodno ozemlje okoli Trsta, ter da bi bilo s tega vidika logično, da bi bila organizacija član konference. Toda navzile temu, da bo varnostni svet Združenih narodov odgovoren za varnost in mir na spornem tržaškem ozemlju, niso štiri velesile začele nobenih razprav ali posvetovanj z glavnim stanom organizacije Združenih narodov v New Yorku.

Združeni narodi zaenkrat nimajo policijske sile

Trenotno nima organizacija nobene policijske sile na razpolago. Odbor za vojaške zadeve še niti ni začel razpravljati o svojih potrebah za izvrševanje

svojih policijskih dolžnosti. Verjetno je radi tega, da bodo morale štiri velesile vsaj še za nekaj časa same izvajati vso potrebno oblast in skrbeti za mir—kot je to predlagala Sovjetska unija.

Nikdo pa ne more reči, kakšni bodo odnosi med temi vojaškimi silami velesil in varnostnim svetom.

Predstavniki organizacije Združenih narodov so mnenja, da bi morale biti postavljene vse vojaške sile na tržaškem ozemlju pod poveljstvo guvernerja, katerega bi imel imenovati varnostni svet s poverilom, da upravlja svobodno tržaško ozemlje.

V tem slučaju bo igral varnostni svet v zadevi Trsta vlogo, ki bi bila nekoli podobna vlogi priznane sodišča, in zagotavljal ne bi imela ničesar neposredno opraviti z administrativnimi vprašanji tega ozemlja. Vsekakor pa bi bilo po mnenju teh krogov umestno, da bi vladalo ožje sodelovanje med glavnim stanom Združenih narodov, delegacijo štirih velesil, njihovih ministrov in pariško konferenco.

Avtno raketirstvo v bujnem cvetju

Te dni so odkrili, da so gotovi prodajalci rabljenih avtomobilov izrabili priliko, ko OPA cene niso bile v veljavi in prodajali rabljene avtomobile 1946 izdelka za skoraj dvojno ceno, kot je bila prej določena po OPA.

Tako je Cullen B. McKissik, registriran lekarnar, 2284 E. 93 St., plačal za Pontiac Torpedo 8, vožen 800 milj., vsoto \$2.817; po OPA predpisu bi imela biti cena \$1.428. Večina žrtev so veterani.

Neki časniški poročevalec je šel na ogled rabljenih avtomobilov na dan pred obnovljenjem OPA cen in je dobil sledeče cene: 1946 Dodge za \$2.950; 1946 DeSoto za \$2.650; 1946 Chevrolet za \$2.250; 1942 Chevrolet, ki je prevozil že 60.000 milj. mu je bil ponujen za \$1.695.

Knapp svari delegacijo Jehovah Witnesses.

V nedeljo 4. avgusta se ima pričeti v Clevelandu ena največjih konvencij Jehovah Witnesses, ki jo prireja Watch Tower Bible and Tract Society, katere se bo udeležilo okrog 60.000 delegatov iz vseh delov sveta. Hišni odbor ni mogel najti dovolj stanovanj pri ljudeh za delegate, zato je najel veliko zemljišče na zapadni strani mesta, kjer bo v šotorih in trailerjih stanovalo okrog 20.000 ljudi. Zdravstveni komisar dr. Knapp svari delegacijo, naj nikar ne vodi s seboj otrok na to konvencijo radi razširjajoče otroške paralize, kar bi znalo zelo pospešiti to epidemijo radi nezadostnih higijeničnih pripravljenosti, katerih ne bodo deležni delegati na trailerjih in v šotorih.

Velik naval na mestna kopališča

Julius Kemeny, komisar za zabavišča in kopališča sporoča, da je letos izredno velik poset ljudi mestnih kopališč, katerih je šest, ki jih upravlja mesto. Ako bodo ljudje še v nadalje v takem številu posejali te kopalne naprave, bodo letošnji obiski prekosili vse prejšnje rekorde. Največ ljudi obiskuje Woodland Hills Pool, pri East Blvd., severno od Kinsman Rd., kjer jih pride dnevno po 3.500. Mr. Kemeny ugiha, da to povzroča, vročina, sopara, suša in čista voda. Tam preizkušajo vodo vsako uro. Sezija bo ukinjena ob Delavskem prazniku.

NA OPERACIJI

Poznani Mr. Louis Marmolya, 780 London Rd., se nahaja v Lakewood bolnišnici na Belle in Detroit Ave., kjer se je moral podvreči operaciji. Dr. Boris Marmolya, sin Mr. Marmolya, se nahaja na zdravniškem štabu v omenjeni bolnišnici. Prijatelj ga lahko obiščejo popoldne med 2:30 in 4. uro ter zvečer med 7. in 8:30 uro ali pa ga telefonično pokličejo LA 4200. Želimo mu, da bi čim prej popolnoma okrevall

OTVORITEV NOVE TRGOVINE

Naše čitatelje opozarjamo na oglas, ki je priobčen na drugem mestu današnje izdaje, v katerem sporoča firma A. Grdina in sinovi, da se v soboto, 3. avgusta vrši velika otvoritev njihove trgovine in kegljišča na 6019-25 St. Clair Ave. Popularni orkester Ernie Benedict's Polkateers bo igral popoldne ob 2:30 uri.

"IKE" NA RIBOLOVU

Slika predstavlja gen. Eisenhowerja tekom nedavnega obiska v severnem Wisconsinu, kjer se je teden dni mudil na počitnicah, tekom katerih se je zabaval z ribolovom. Z njim so bili tudi njegovi štirje bratje.

VIŠJA CENA ZA KRUH BO PREDLAGANA

WASHINGTON, 31. julija—Iz poučenih virov se je zvedelo, da bo jutri ravnatelj OPA urada Paul Porterju predlagano, da se cena kruhu zviša za 1 cent pri hlebu in da se temu primereno zvišajo tudi cene za moko.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Indianapolis, Ind. — Po dolgi boleznii je tukaj umrl Joe Koren, doma iz vasi Dolsuha, fara Račica v Savinjski dolini. V Sheboyganu, Wis., zapušča več sorodnikov, med njimi brata Maksa Korena.

Benld, Ill. — Dne 25. julija je v Sawyerville, Ill., umrl Marco Balan, ki je dolgo bolehal na želodcu. Zapušča ženo, dva sina in tri hčere. — Dne 23. julija je bila odpeljana v bolnišnico Lichfield Johana Masco. Ona že dolgo boleha in njeno stanje je kritično.

Detroit. — Katherine Krainz je bila obveščena, da je v West Mineralu, Kans., umrla njena sestra Theresa Zalokar.

Svarilo za gostilne

Danes pride v Cleveland glavni državni uradnik za vsiljevanje zakona za prodajo alkoholnih pijač Charles H. Brigrman, ki je ob tej priliki podal svarilo, da bo brezobzirno nastopil proti vsem lokalom, ki prodajajo pijačo mladoletnim osebam in ob nepostavnih urah, ali ki dopuščajo, da se prostori rabijo za hazardne igre. Brigrman je bil poprej mnogo let glavni inspektor plesnih dvoran v Clevelandu.

ZAROKA

Zaročila sta se Miss Jennie Kochar, hčerka Mr. in Mrs. Val. Kochar, 1142 E. 172 St., in Mr. Joseph Nemeth, 3504 W. 125 St. Bilo srečno!

NOVOROJENČEK

Pri družini Mr. in Mrs. Charles Blatnik, ml., so se oglasile vile rojenice in pustile v spomin krepkega sinčka, prvorojenčka. Mladi oče je sin dobro poznan družini Mr. in Mrs. Charles Blatnik, 20280 Lindberg Ave., mlada mamica pa se je prej pisala Wanda Hanson iz Willoughby. Čestitamo!

SEJA PREMEŠČENA

Članstvu dram. društva Anton Verovšek se sporoča, da se seja ne bo vršila v petek večer kot običajno, pač pa bo prihodnja seja v torek, 6. avgusta ob 8. uri zvečer v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Vabi se vse, da upoštevajo to naznanilo.

Konflikt med Ameriko in Anglijo glede Palestine

Ameriška misija za Palestino poklicana iz Londona; predsednik Truman odredil temeljito proučitev celotnega položaja

WASHINGTON, 31. julija—Predsednik Truman je danes pozval ameriške izvedence za Palestino, da se vrnejo iz Londona domov, in v tej zvezi so se razširile vesti, da je predsednik nezadovoljen z britskim načrtom, po katerem bi se Palestina razdelila v štiri federalne province.

Iz Bele hiše ni bilo poročano, kaj je predsednikovo stališče, toda informirani uradni krogi izjavljajo, da je za enkrat nasproten britskemu načrtu. Medtem ko predsednik načrta ni definitivno zavrgel, pa ga v obstoječi obliki smatra za nesprejemljivega.

Predsednik je misiji v Londonu sporočil, da se nemudoma vrne domov, v svrhu detajlirane proučitve celotnega vprašanja. Eden izmed članov misije je posebni ambasador Henry F. Grady.

Britski načrt za razdelitev Palestine v zone

LONDON, 31. julija—Britska vlada je danes objavila in pogojno odobrila načrt, po katerem naj bi se Palestina razdelila v štiri federalne province.

Po tem načrtu bi se imelo tudi takoj dovoliti 100.000 evropskim židom naseliti v Palestino, Amerika pa naj bi preskrbela financno za razvoj arabskega gospodarstva.

Ta načrt, katerega so izdelali anglo-ameriški eksperti, predvideva ustvaritev zone, katero bi dominirali židje, zona, ki bi bila pod dominacijo Arabcev, ostali dve zoni pa bi upravljala od Britanije kontrolirana centralna vlada. Vsaka zona bi določala svoje lastne naseljenjske kvote.

Podpremier Herbert Morrison je rekel, da bi ta načrt utegnil eventualno dovesti do poverjenjstva za Palestino ter izjavil, da je za njegovo uresničenje nujno potrebno sodelovanje Zedinjenih držav.

Nesoglasja med politiko državnega departamenta in armado glede okupacije v Nemčiji

WASHINGTON, 28. julija — (O.N.A.) — Uradni washingtonski krogi imajo velike preglavice radi tega, ker so pridobile ruske pritožbe, da se fašističnim elementom v britanski in ameriški okupacijski zoni dobro godi, precej veljave s tem, ker je videti nasprotujoče si tendence v izvajanju ameriške okupacijske politike v Nemčiji s strani državnega departamenta, in vojaške vlade na eni strani, in s strani armade na drugi strani.

Znano je na primer, da g. Hilldring, pomočnik državnega tajnika, kateremu so poverjena vprašanja okupiranega ozemlja, ni bil v naprej obveščen o tem, da namerava armada izpustiti iz zaporov veliko število zaprtih nacistov. Opazovalci trde, da bi bil Hilldring predlog zavrnil, ako bi mu bil predložen v obdobju.

Washingtonski krogi pravijo tudi, da je armada aretirala komunistične prvake v Nemčiji, ne da bi bila o tem obvestila vojaško vlado. Dejstvo, da je bil zaprt Ludwig Ficker, bavarski minister za notranje zadeve, je bajje posebno neprijetno.

Fant, ki je obstrelil dekle, 17 let star

Včeraj se je dognalo, da je fant, ki je v torek zvečer nevarno obstrelil 15-letno Irmo Kovach, v resnici 17 let star, ne pa 13 let, kot je rekel po aretaciji. Resnična starost se je dognala iz rekordov mladinskega sodišča. Aretirani fant, kakor dva tovariša, ki sta bila prijeta z njim, je zamorec. Kot razvidno iz izjav trojice, so dekle napadli, ker so pričakovali, da bodo dobili kak denar.

Matji obstreljene deklice, kakor tudi sosedje, so skrajno trpki nad celotno situacijo. Pravijo, da so že ponovno apelirali na policijo za več protekcije proti barabskim elementom v okolici, da so bili vsi apeli ignorirani.

Glede obstreljene deklice se upa, da bo okrevala.

PROG. SLOV. ŠT. 1

Članice krožka št. 1 Progresivnih Slovencev se vabi na sejo, ki se vrši nocoj ob 7:30 uri v Slovenskem delavskem domu. Ker je več važnih zadev za razmotrivati, se prosi, da bi se vse udeležile.

Za odpravo dima

V ponedeljek bo mestni zbornici predložena ordinanca, o kateri se upa, da bo odpravila dimno nadlogo v Clevelandu. Obstojeca mestna postava je tako površna, da je njeno vsiljevanje nemogoče.

no uradnikom vojaške vlade.

Ta drastični nastop vojaške oblasti proti komunistom je v največjem nasprotju z neuspelom armade, da zadušijo nekatere protisovjetske pokrete in organizacije, ki so na vsak način — tudi ako niso fašistične — škodljive prijateljskemu sodelovanju v Nemčiji.

Tako na primer je prejel državni departament baje informacije glede neke organizacije, imenovane Ukrajinski Center, katere sedež je v Augsburgu. Centralni odbor litvanskih emigrantov izdaja baje 18 časopisov v ameriški zoni. Komunisti so bili anti-fašisti, te organizacije pa v tem pogledu nimajo tako čiste vesti.

Ogenj na St. Clair Ave.

V torek večer je nastal ogenj v poslopju 4021 St. Clair Ave., kjer se nahaja tovarna Spearhead Boiler Plug & Specialty Co., ki je kmalu zajel še drugo stanovanjsko poslopje na 4017 St. Clair Ave., kjer se nahaja Kucel's Cafe. Prvo poslopje je popolnoma uničeno, drugo pa tudi od vrha, tako da škoda znaša okrog \$45.000.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

Donald Bell (O. N. A.):

PREZGODNJA OBJAVA NAČRTA ZA POGODBO Z ITALIJO

Nepričakovana in prezgodnja je bila objava načrta za mirovne pogoje z Italijo—diplomatični krogi v Parizu so bili vsi osupli in neprijetno presenečeni. Danes je še težko reči, kakšen bo vpliv te objave na potek mirovne konference, toda pazljivo proučevanje vseh okoliščin nam bo vendar mnogo povedalo.

Na prvi pogled bi vsakdo mislil, da se je objavi najbolj upirala Moskva, toda to naziranje je pomotno—najbolj neprijetna je objava Angležem, ki so se tudi najbolj dosledno protivila vsaki publikaciji pogojev.

Ameriški zunanji minister Byrnes pa je bil celo predložil da naj se sploh opusti vse, kar spominja na takozvano tajno diplomacijo, ter da naj vsi položijo svoje karte na mizo. Amerika ima torej v tej zadevi najmanj obžalovati.

Načrt pogodbe sam na sebi je soliden. Malo je podrobnosti, ki bodo prepuščene malim državam, da jih dopolnijo. Nikdo, niti Italija, niti male države, ne bodo mogle spremeniti bistvenih določb tega dokumenta. Ako bi italijanska vlada sklenila, da pogodbe ne bo podpisala, ji to tudi ne bo mnogo pomagalo, kajti možnost tega je predvidena v točki 78, ki pravi, da bodo pogodbo ratificirali zavezniki in tudi Italija.

Videti je torej, kot da bo pogodba odvisna od ratifikacije malih držav in Italije. Toda temu ni tako, kajti isti člen načrta pravi dalje, da stopi pogodba v veljavo takoj ko jo podpišejo in ratificirajo Francija, Anglija, Rusija in Amerika. To se pravi, da bi v slučaju odpora Italije pogodba vseeno postala veljavna, ter da bi jo štiri velesile izvedle brez italijanskega pristanka, dokler se ne bi našla taka italijanska vlada, da bi pogodbo podpisala.

Prepričan sem, da si je le na naslednji način mogoče raztolmačiti odpor Angležev, da se pogodbo objavi prej, predno je končno-veljavno odobrena. Iz Pariza, kjer so se bili sestali zunanji ministri štirih velesil, je bilo čuti vesti, ko da ima dobiti Italija jako udobne in skoro prijateljske mirovne pogoje. Toda zdaj je jasno, da tudi zahodne velesile Italiji niso prizanašale.

Sovjetska unija je zahtevala 100 milijonov dolarjev reparacij. Ta znesek bo plačan v teku 7 let, a bo manj neznosno breme, ker bodo Rusi dobavljali od Italije različne surovine. Mnoge finančne zahteve zahodnih zaveznikov so za italijansko gospodarstvo mnogo bolj neznosne—tako na primer določba, da mora Italija sama plačati vse zavezniške rekvizicije na italijanskem ozemlju, ter da mora sama prevzeti odgovornost za vse bankovce, katere so zavezniki natisnili in spravili v promet.

Radi tega si je prizadevala propaganda, da osredotoči pozornost Italijanov na jugoslovanske zahteve v Trstu in Julijski Benečiji in na dejstvo, da je Rusija te zahteve podpirala. Toda ko bodo Italijani čitali pozornost vse določbe mirovne pogodbe, bodo sprevideli, da so teritorialne, gospodarske in druge zahteve zahodnih zaveznikov, Britanije, Francije, Grčije in Kine presenetljivo trde.

Pogoji so trši kot oni, katere so morali, ali bodo morali sprejeti nemški balkanski sateliti. Nekatere britanske zahteve so še v zraku. Odločitev še ni padla v zadevi italijanskih kablov in potniške in trgovske avijacije. Nekateri dodatki pogodbe, katerih svet štirih velesil še ni odobril, bi izročili Angležem mnogo gospodarskih privilegijev in ugodnosti.

Ako bi načrt ne bil objavljen, bi imeli Angleži najbrže več izgledov za to, da dosežejo kar hočejo, in v tem slučaju bi Italija postala gospodarsko popolnoma odvisna od njih. Amerika pa nima nobenega interesa na tem, da postane Italija gospodarsko preveč odvisna od Anglije, ker bi to utegnilo škodovati ameriški trgovini.

Cisto mogoče je, da je Ameriki ljubo, da začne Italijani razmišljati tudi o onih delih pogodbe, ki so bili dozdaj še neznani. Ako načrt ne bi bil objavljen, bi bili Italijani tudi nadalje razmišljali izključno o tržaškem vprašanju in se pritoževali nad mejo v julijskem okraju.

UREDNIKOVA POŠTA

Za pevce Mladinskega zbora na Waterloo Rd.

Cleveland, O. — Kakor je bilo že poročano, priredimo v nedeljo 4. avgusta za naše pevce in pevke izlet v Nelson Ledges. Najelo se bo avtobus, v katerem bo prostora za 50 oseb in z otroci se lahko peljejo tudi starši proti mali odškodnini za vozne stroške. Otroci pevci so prosti voznine.

Vožnja je okrog 45 milj v eno stran in je zelo zanimiva, a kraj Nelson Ledges še bolj. Gotovo se marsikdo spominja krasnih podzemeljskih jam, ki smo jih videli pred par leti, ko smo bili z otroci tam. Je to nekaj posebnega, nekaj takega, kar človek ne vidi vsak dan.

Pripeljite otroke ob 10. uri dopoldne pred Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. Dajte jim nekaj jestvin, da jih vzamejo s seboj. Starši naj podpišejo karto, ki jo bo otrok prinesel domov. S podpisom se obvezujete za varstvo vašega otroka in s tem razbremenite zbor, organizacijo, obveznosti varstva.

Odbor bo seveda skrbel za okrepčila v največji meri, ki je mogoče. Gotovo bo ta izlet vsem ostal v spominu, kot prijeten dan razvedrila za mlade in odrasle.

John Terlep, predsednik.

Izlet Mladinskega pevskega zbora S. D. Doma

Cleveland, O. — Člani Mladinskega pevskega zbora S. D. Doma na Waterloo Rd. štejejo dneve, kdaj bomo šli na izlet v Nelson Ledges. Kot že veste, se bo to zgodilo v nedeljo 4. avgusta.

Odbor je sklenil, da najame avtobus, tako da bo ugodnost vožnje zagotovljena v vseh slučajih. Zelja odbora je, da bi se tega izleta udeležili tudi starši otrok in prijatelji. Tisti, kateri še niste bili doslej v Nelson Ledges, si boste ob tej priložnosti lahko ogledali naravno krasoto kapnikov in votline.

Tisti, kateri nimate svojih avtomobilov, boste imeli priložnost za voziti se sem in tja za en dolar. Ne pozabite preskrbeti si svoj prigrizek in pijačo, to je kurivo človeškega stroja, pa naj si bo velik ali majhen stroj. Med vožnjo nas bodo zabavali mladi pevci s prepevanjem slovenskih narodnih pesmic. Torej bodite točni ob 11 uri dopoldne pri Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

M. Vidrih.

Sprememba seje društva v Boj št. 53 SNPJ

Cleveland, O. — Članstvo društva v Boj št. 53 SNPJ se obvešča, da se redna seja društva v avgustu mesecu vrši prvo nedeljo v mesecu in ne drugo, kot običajno. Vzrok temu je, ker v drugem tednu odpotuje tajnik in nekateri drugi uradniki na 13. redno konvencijo SNPJ, katere se prične 12. avgusta v Evelethu, Minn.

Zato ste prošeni, da upoštevate to spremembo in da prideste vsi na sejo v nedeljo 4. avgusta ob istem času, kot navadno. Dalje prosim tudi vse bolnike, kateri ste na bolniški podpori pri društvu, da prinesejo svoje bolniške listine gotovo na to sejo ali tajniki pred sejo, če želite, da se vam nakaže dopora za ostali mesec. Drugače bo treba čakati do društvene seje v septembru mesecu.

Prosim, torej, da upoštevate to spremembo, ki se nanaša na mesec avgust radi konvencije.

J. F. Durn, tajnik.

Stvarjen patriotizem! Dejanja, ne besed! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Spomini na pogorišče in delo za obnovo

Cleveland, O. — Bilo je v petek popoldne ob 2:40, dne 20. oktobra 1944 leta, ko je zažarela strašna eksplozija ob vznožju naše slovenske metropole na E. 61 in 62 St., ko se je razlezel hotel s zmrznjenim plinom in nesel smrt in razdejano širrom naselbine, bežočim in umirajočim ljudem, ker je bilo v kratkem času vse v plamenih, vse razdejano in trupla od 132 ljudi so ležala v gorečih hišah in bila upepeljena.

Strah in groza sta prevzela vse, ki so še ostali žive priče tega strašnega dneva. Še tedne in tedne, da cele mesece, je bilo groza za pogledati v to sverno stran proti jezeru. Ljudje, ki so se rešili, ali niso bili domo za časa nesreče, so se z grozo ozirali in z glavami majali, češ: Nikoli več ne bo tukaj naših hiš ne naših družin. Hiteli so, da se pobotajo s plinsko družbo in da si kupijo svoje hiše drugod. Čas je tekkel naprej. Med onimi hišami, ki so bile upepeljene, je bila prizadeta tudi edina stavba na St. Clair Ave., znano trinadstropno poslopje: Grdinova dvorana, katere se je ogenj prijel od vrha. Ognjegasci so rešili le nekaj zidanih sten, vse drugo je bilo zrušeno in razdejano.

Kakor ob času strašne vojne, ki razdene vasi in prežene ljudi, je bilo tudi tako vse tukaj na okrog. Nič ni vedel, kaj bi bilo najbolje storiti. Pogled na razvaline je bil strahovit. Toda pogled na toliko dragocenih ustanov: cerkev, Slovenski narodni dom, trgovine, je nas silil na delo, na pozidavo, na obnovo vitev naselbine. Eno z drugim naj se pozida za vsako ceno, da ne bo uničena naselbina trpela.

Tako smo pričeli z delom. S pomočjo žavehni trgovcev, ki so rade volje posodili denar brez obresti, smo kupili zemljišča, parcele od pogorelih hiš, katere so naši dobri in prijazni lastniki izročili korporaciji v namenu, da se naselbina pozida. S tem so pripomogli, da se je pričelo s težkim delom. Ističasno pa so se moji sinovi dogovorili z arhitektom Vojnovičem, kontraktorjem Demšarjem in z Frank Jakišcem, da bodo temeljito prenauredili pogorišče prodajalne, tako, da bo služilo narodu te okolice v veliko korist.

Dolgo je vzelo, bilo je truda in dela, toda dosegli so po načrtih vse tako, kakor so se namenili. Da je izvrstno izpadlo kegljišče, ve danes vsak, kdor ga je že videl. Iz pogorišča in iz preje manjše in zastarele prodajalne pohošstva je nastala sedaj v eno najmodernejših. To boste imeli pa priložnost videti in se o tem prepričati sami prihodnjo soboto 3. avgusta, ko bo prvič odprta občinstvu, da si jo ogleda in od tedaj naprej lahko redno obiskuje.

Naj danes tukaj na tem mestu, ob moji 72-letnici rojstva in pa po izkušnjah 43 let trgovanja med našimi in drugimi ljudmi, izrazim mojo zahvalo in moje priznanje. Prvič narodu, ki je z menoj vsa leta sodeloval in s tem pripomogel, da so podjetja uspevala v napredku, da je mogel naš odjemalec dobiti v domači prodajalni vse to, kar je potreboval. Naj bo javnosti znano, da se tega zavedam v polni meri in da se čutim za to narodu tudi dolžni, da tu in tam tudi storimo kar moremo za dobrobit in ugled naroda.

Naj bo dalje znano, da je moja želja in moje naročilo sinovom v bodoče: Da naj storijo isto in na isti način, kakor je bilo vedno geslo naše trgovine, da se del tega, kar se zasluži od naroda, zopet narodu podari na en ali drugi način.

Naj bo znano, da je naše podjetje, v kolikor je na tem, da imamo primerno življenje, tudi na tem, da služi v korist in pones naselbini in dobremu imenu naroda. Ko mene ne bo več, naj v tem smislu nadaljujejo moji sinovi in njih otroci in potomci.

Ko se zahvaljujem narodu kot odjemalcu, sem prav tako dolžan se zahvaliti sinovom za sodelovanje in še več. Sinovom se zahvaljujem za celotno vodstvo trgovskega podjetja. Ako se mene smatra, da tu ali tam kaj storim za narodno stvar, vedite, da je vse odvisno od mojih sinov, kateri mi gredo vestransko na roke in mi v nobeni stvari ne odrekaajo mojih želja, dasi je naša ustanova tudi "korporacija", do katere smo vsi upravičeni v gospodarskem oziru.

Ostaja nam pa še eno veliko delo, ki je potrebno, da ga vsi skupaj složno in v sporazumu naselbine izvršimo. To je dozidanje naselbine. To pa ni tako lahko. To podvzema veliko in previdno gospodarstvo: finančno in čas. Začeli smo, sicer v težkih časih in začetek je pokazal, da bomo tudi lahko izvršili. Treba je samo, da skupno delujemo. Uspehe, ki jih imamo do sedaj, je pripisovati našim zares iskrenim ljudem, katere štejem v tri skupine, o katerih bom še večkrat pisal v javnosti, da se jim iste prizna za njih dobro voljo in pomoč ter naklonjenost.

Vseh teh imena so zapisana v knjigi in ne bodo pozabljeni. Prvi so tisti, ki so prodali iz dobre volje zemljišča po ceni, ki je bila zmerna, da smo mogli pričeti s korporacijo. Drugi so bili močje, ki so prav tako iz takega namena posodili in založili denar brez obresti, da so omogočili začetek pozidavanja naselbine. Teh narod ne sme pozabiti.

Nadalje gre priznanje tem, ki so začeli s zidanjem hiš. Brez začetka ni nadaljevanja. Naselbina pa potrebuje pozidanje te okolice in mi moramo storiti vse, da to dosežemo čim mogoče še letos, gotovo pa celotno v letu 1947. V ta namen se bom še zavzemal za dosego tega cilja, zanašajoč se tudi pri tem na pomoč odbora in našega koncilmana Edwarda Kovačiča in Edwarda Puclja. V splošnem pa tudi na sosedo, da kadar bomo pozvali za pomoč, da se strnemo skupaj. Mi hočemo celotno naselbino, za stanovanja in ne moremo trpeti v sredi ropota noč in dan.

Anton Grdina.

Ob 70-letnici Mrs. Marte Kos

Cleveland, O. — V nedeljo 28. julija 1946 je praznovala 70-letnico rojstnega dneva Mrs. Marta Kos, 1152 E. 77 St. Ob tej priložnosti ji priredile njena hčerka in njene ožje prijateljice "surprise party" na prijazni Mr. in Mrs. Klančarjevi farmi v bližini Painesville, O.

Mrs. Kos je jako družabna,

dasiravno je že 70 letna, je še vedno živahna in vesela, tako, da je res ona nas presenetila. Ona še lahko tako pleše, da bi človek mislil, da je šele v 40 letih. Tudi jako rada poje slovenske pesmice, posebno z njenim bratom Andrew Boletom.

Ker sem ravno pri petju, naj omenim, da je vsa družba pela. Posebno se je pa izkazala Can-karjeva igralka in pevka Tonč-rica Žagar. Še slovensko pesmarico je imela v roki. Dasi je tukaj rojena, je vseeno zavedna Slovenka, kakor je bila pred leti na odru S. N. Doma.

Da ne zaidem predaleč, naj omenim še, da je bila vsa družba vesela in zadovoljna. Samo čas je pa prehitro minul. Mrs. Kos ima zelo veliko sorodnikov in prijateljev tukaj. Njena hči, Mary omožena Stopar, 13705 Deisse Ave., je bila voditeljica, tako da je bil vsak dobro postrežen, kar se tiče želodca. Mi ji pa želimo še mnogo let srečnega življenja!

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

USPEŠEN ODKUP ZGODNJEGA SADJA

Trgovinsko podjetje "Sadje" d. d. je za letošnje spomladansko sezono izvedlo organizacijo odkupa zgodnjega sadja, predvsem češenj. Dnevno je zalagalo s češnjami ljubljansko tržišče, pa tudi ona industrijska središča, ki ne morejo sama iz svojega zaledja črpati potrebnih količin sadja.

Nabavne in prodajne zadrage so v veliki meri izpolnile svojo dolžnost in odkupilo pri kmetovalcih vse za prodajo na trgu sposobno sadje. Na tržišču je bilo od srede maja do srede junija pripeljanih dnevno do 30,000 kg češenj, v najboljšem primeru celo 60,000 kg. Polovico te količine je porabila Ljubljana, ostalo pa so kupila industrijska mesta Jesenice, Trbovlje, Kranj, Zagorje, Hrastnik, Maribor in Celje. Češnje so bile pripeljane predvsem iz slovenskega Primorja.

Dne 18. junija so veljale na trgu v Ljubljani naslednje cene: češnje 13.50 din, breskve prve vrste 18.50 din, druge vrste 14.50 din, hruške 12.50 din, paradižniki 16 din, nova čebula 12 din, nov istrski krompir 12 din, fižol v stročju 16.50 din, suhe slive 37.50 din ter mandljevca jedra 173 din za kilogram.

NAPOVEDUJEJO NEIZPROSEN BOJ PIJANČEVANJU

Mladina, zbrana na delovni konferenci v Rušah, se je obvezala, da bo do konca leta naredila 20,000 delovnih ur. V svoji obvezi si je zastavila sledeče naloge: Ustanovili bodo delovno brigado in obnovili mladinski pionirski dom na Bistrici. Obnovili bodo 5 km ceste Ruše-Laznica. Pomagali bodo pri obnovi porušeni kmečkih domov. Popravljali bodo kmetom orodje, pomagali pripraviti drva za sole in druge ustanove. Na gradnjo proge Breško-Banovci so poslali tri mladince in prispevali zanje vsa sredstva. Za elektrifikacijo Bleške planote bodo zbrali 10 kg bakra. Vso mladino bodo seznanili s pravili LMJ Sestanki bodo odslej skrbno pripravljani, obravnavali bodo vprašanje, ki bodo mladino najbolj zanimala in jo ob enem vzgajala.

Mladino se bo vzgajalo v spoštovanju do starejših. Napovedujejo neizprosen boj pijančevanju in moralni pokvarjenosti. V podjetjih bodo s pomočjo odrastlih tovarišev in s lastnim učenjem dvignili strokovno znanje in nudili vso pomoč strokovno na daljavevalni šoli v Rušah.

Obvezali so se, da bodo za tiskovni sklad Primorske in Korčrč zbrali 5000 din do konca junija. Nudili bodo vso podporo pionirjem, pritegnili vso mladino v fizikolturno udejstvovanje in ustanovili v Bistrici fizikolturni krožek.

GOSPODINJSKI TECAJ ZA KMEČKA DEKLETA
Tudi med kmečko mladino je zanimanje za vsestransko izobrazbo, posebno pa med dekletji za gospodinjsko šolo in tečaj. Gospodinjski tečaji nimajo samo namena strokovno izobraževati, temveč prinesejo podežljivi duha nove skupnosti politično izobrazbo in ljubezer-ter veselje do dela in do življenja na zemlji.

Nov kader mladih kmečkih gospodinj, oziroma aktivistk za izboljšanje kmečkega gospodinjstva je dal 4 mesečni gospodinjski tečaj na Ovisiškah pri Podnartu. Bil je v osnovni šoli. Dasi je bilo poslopje med okupacijo požgano in obnovitveno dela še niso končana, tečaja n'oviralo. Iznajdljivost šolskega upravitelja Fistra in razumevanje prebivalcev, posebno staršev tečajnic in deklet samih, je omogočilo uspešno delo.

Ko so se dekleta prvič sešla,

je bila kuhinja navadna šolska soba s štedilnikom, prazna. Toda vsak dan so prinesle kaj s seboj in jo tako kmalu primer- no opremila, da jim je postala prijeten dom. Pouk je bil po poldneven in so ga redno obiskovale. Učile so se teoretično in praktično in šele sedaj spoznale, kako z manjšimi stroški kot so bile vajene, lahko kuha- jo bolje kot do sedaj. Mnogo veselja so imele tudi s šivanjem in z vezenjem, zlasti ko so de- lale avbe za narodne noše. Z novimi avbami so že nastopile 15. maja na kulturni prireditvi na Ovisiškah. Dohodek od prire- ditve so dale za obnovo šole, kjer so preživele toliko lepih in koristnih ur. Naučile so se tudi, kako je lepo tovarištvo, skupno delo in združeno življenje.

KOPUNJENJE PETELINČKOV

Letos so rejci dobili mnogo piščancev, bodisi da so nasadili valilnim kokljam ali pa so jih izročili umetni valilnici. Med piščanci pa je precej petelinčkov, ki bodo kasneje za zakol. Petelinčki so najprimernejši za zakol, če se jih vzredi kot kopu- ne. Kopuni imajo sočno in iz- redno okusno meso in se zelo odebele. Kopunjenje je najeno- stavnější in tudi najcenejši na- čin, da se dobi sočno kuponovo pečenko in mnogo masti. Za kopunjenje so primerni 10 do 12 tednov stari petelinčki. Živali morajo biti 36 ur pred opera- cijo brez hrane in zadnjih 12 ur tudi brez vode. Po kapunjenju je treba petelinčke hraniti en dan le z mehko hrano.

KNJIGA O ŽIVALSKIH NALEZLJIVIH BOLEZNH

"Kmečki glas" je objavil, da bo izšla v njegovi založbi sred- julija knjiga "Živalske nalez- ljlive bolezni", ki jo je spisal ve- terinar Ante Stefančič. Knjiga bo obsegala nad 60 strani, opremljenih z mnogimi slikami in bo stala v prednaročju 12 din. V knjigarnah bo nekoliko dražja. Naročila sprejema "Kmečki glas", Poljanski nasip 10, Ljubljana.

ŽIVINJSKI SEJEM V ŠKO- CIJANU PRI MOKRONOGU

Dne 22. junija se je obdrža- valo v Škocijanu pri Mokrono- gu goveji in prašičji semen- "Živinopromet" izdaja kredite za nabavo živine v take kraje, ki so zaradi vojne oškodovani in nimajo živine.

Zahvala

Cleveland, O. — Spodaj pod- pisana se iskreno zahvaljujeva za presenečenje ob najini 33-let- nici zakonskega življenja, ka- tero so nama priredile najine hčere, Rosie Bergoč, Mary Just, Pauline Močnik in sin Frank in ajih družine.

Tako se tudi prav iskreno za- hvaliva trem hčeram Steffie Tric, Lillie Wheler in Helene, katere so prišla iz St. Mary's, Pa., s svojimi soprogji, oziroma z dnja s svojim zaročencem. To je bil zelo pomemben dan za na- ju oba dva, kateri nama bo ostal v spominu do konca življenja. To je bil dan v 20 letih, ko sva mela hkrati vse naše otroke skupaj zbrane in najine vnyke.

Torej, prav srčna vam hvala vsem skupaj, hčerkam, sinu in našim soprogom. V resnici, to je bil najlepši dan v najinem življenju, z upanjem, da se še večkrat vsi skupaj snidemo, to je najina iskrena želja. Prav- rčno se zahvaljujeva za lepa larila, katerih sva bila deležna. Lepa hvala hčerkam Mary za kek, za katerem se je svetila števil- ta 33 in še na mnoga leta. Prav- tako se zahvaliva Mr. in Mrs. John Močnik za udeležbo naše davnosti in enako tudi vsem na- imim prijateljem in znancom. Pozdravljeni vsi!

Math in Johanna Shuster.

BUDHIN DEMANT

GUSTAV LE ROUGE

(Nadaljevanje)

Bazil Velsham je bil klasično čist tip ameriškega morskega medveda. Pod dolgim, zakrivljenim nosom je imel usta z ozki- mi ustnicami. Brke si je čisto bril rdečo brado pa je pustil ra- sti. Polt mu je bila zagorela od solnca in alkohola. Splošno je bil pošten in dobrodušen mo- žak, ki je Lionelu ugajal na pr- vi pogled.

— Ali želite z menoj govoriti? je vprašal kapetan in rado- vedno pogledal Lionela.

— Da.

— Pred vsem, kdo ste?

— Imenujem se John Bartel, je odgovoril mladi mož, ki nika- kor ni hotel izdati svoje osebnosti. Imam prav zanimiv pred- log za vas.

Kapetan je gledal nezaupljivi- vo, v njegovih malih, rumenih očeh se je zablistalo. Lionel je spoznal, da ga mora takoj po- miriti.

— Prihajam od kapetana Rattlesnake, je dejal. On mi je zagotovil, da se lahko čisto za- upno obrnem od vas.

Obraz Bazila Velshama se je pomiril, skušal se je celo pri- jazno nasmehnuti.

— Če vas je on poslal, mi- slim, da se sporazumeva. Za kaj gre?

Lionel je sedel tik kapetana in mu šepetaje pravil, kaj hoče od njega.

Kapetan pa v začetku ni ho- tel ničesar čuti o njegovem predlogu.

— Ne morem, je dejal. Imam pogodbo z drugo osebo in sem že prejel novce.

— Vem, toda nikakor ne za- htevam od vas, da odstopite od svoje pogodbe. Vraga, kaj ni- mate pravice, vzeti seboj svojo prtljago?

Deset minut sta se živahno pogovarjala in pridno segala po vinu in naposled je kapitan Ba- zil začel odnehati.

— Ne bodite vendar slabe vo- lje, mu je dejal Lionel, plačam vas z zlatom.

Pri pogovoru je potegnil iz žepa svojo mošnjo in ponudil kapetanu šop bankovcev. Ta jih je skrbno preštel, potem pa spravi. Bil je naenkrat židane volje.

— Hočem storiti vse, kar vam je drago; toda sporazumeti se morate še z mojim pomorskim agentom. Brez njega ne moreva ničesar storiti.

— Kako mu je ime?

— Harry Becker.

— Čul sem že o njem. Zdi se

mi, da ni preveč rahločuten.

— Več je vreden, kot njegov sloves. Kdo bi pač poslušal vse, kar govori o hudobni ljudje! . .

— Dobro; pojdem k Mr. Bec- kerju.

Lionel se je že odpravljal, ko ga je Bazil poklical nazaj.

— Še nekaj, je rekel. Ker po- znate dobro tega starega gusar- ja Rattlesnake, mu ni treba črniti besedice o najini zade- vi, drugače bi še morda zahte- val odstotkov od mene.

— Bodite brez skrbi, je odvr- nil Lionel in se nasmehnil, Rattlesnake je pa zadnji človek, ki bi mu to zaupal. Na svidenje, kapetan; hitim k Mr. Becker- ju.

Kakor je dejal Lionel, je bil ta pomorski agent na zelo sla- bem glasu. Večkrat je že imel neprilike s carinaricami, ker je blago napačno deklariral. Sploh so tovariši, ki jih je on pošiljal, baje redko prihajali nepoškodovani na prejemnika. Večkrat je bil v družbi s kapetanom Rattle- snakeom in zaenkrat je kupceval z Bazilom Velshamom in bil tretjinski posestnik ladje, ki ji je ta načeloval.

Ko je stopil Lionel v Becker- jeve urad in se obrnil nanj, je takoj opazil nemirni in zahrtni pogled agentov: ker je bil ved- no v sporu s kakšnim zakonom ali kakšno odredbo, mu je Lio- nel takoj razložil svojo zade- vo.

— Vem, je dejal, da vaša ladja, "Morska Lastovka" od- haja jutri zvečer v Južno Ame- riko.

— To je istina; toda če ste prišli z namenom, da se na njej ukrcate, vam povem kar vna- prej, da je to nemogoče, ker so vse kabine na njej že zasedene.

— Ne prihajam, da bi se na njej ukrcal, temveč radi čisto druge stvari. Ali bi hoteli pre- peljati v Južno Ameriko velik zaboj, poln tajnih listin?

— To je odvisno od okolnosti. Ali je ta zaboj velik?

— Zelo velik in zelo soliden. Zapečaten in plombiran bo in zagotoviti mi morate, da ga ukrcate in izkrcate, ne da bi ga kdo odprl.

— Hm, je dejal Mr. Becker in se popraskal za ušesom, stvar ni lahka, kajti carinski pregled.

— Saj ste že večkrat natovo- rili zaboje, ne da bi se zmenili za carino.

— Včasih že. Saj pravim, težko je, kar zahtevate od me- ne, a nemogoče ni. Vse je od-

visno od nagrade, ki jo plača- te.

— Oseba, ki me je pooblasti- la, da se pogajam z vami in ki želi ostati neznana, ne gleda na denar. Sicer pa ravnokar prihaj- jam od kapetana Bazila, s ka- terim sem se že o vsem potreb- nem dogovoril.

— Oseba, čije last so one li- stine, polaga nanjo veliko važ- nost, da bi dala do 30,000 do- larjev, če pridejo srečno na na- slovnika.

Mr. Becker se je bil dvignil in si je navdušeno mel roke.

— Sprejem! je zakričal. — Lahko računate name.

— Naravno, je nadaljeval Lio- nel, da vam dam del vsote na račun, toda ostanek vam šele izplačam, ko dospe zaboj na določeni kraj, ne da bi ga kdo odprl in ne da bi kdo odstra- nil kake plombe.

— Dobro je. Izvršimo vse, kakor je naročeno.

(Dalje prihodnjic)

MLADINCI NABIRAJO ZDRAVILNA ZELIŠČA

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

V Mladinskem tednu so se ho- teli posebno postaviti pionirji iz Kranja. Za uvod v teden mla- dinskega poleta so sklicali pio- nirske sestanke, ki ga je vodila tovarišica Mihela. Pionirke so okrasile partizanske grobove, ki jih je obiskala vsa pionirska mladina in pokazala, kako goji ljubezen do padlih borcev. Na grobovih je govorila tovarišica Slavka, deklice so zapele ža- lostinko "Žrtvam".

Naslednje dni so pionirji obis- kali mlade tovariše v Stražišču, Uševem, Sv. Križu nad Jesenicami, na Vrbi in v Ljubljani. Vsa- ki šolski pionirski organizaciji so poklonili lepo slovensko knji- go s posvetilom.

Tudi za obnovo so hotele ne- kaj napraviti naše pionirke in so očistile šolski vrt in dvorišče ter zbrale za naše udarnike 337.50 dinarjev.

PRODA SE

lepa, moderna, zidana hiša s 9 sobami; vse udobnosti, velika lota, 2 garaži, in vse v najbolj- šem stanju. Se lahko takoj vse- lite. Hišo si lahko ogledate v so- boto in nedeljo med 1. in 6. uro zvečer. 15219 Holmes Ave., PO 8089.

V blag spomin

dvajset-letnice smrti naše hčerke in sestrice

EMILIE KOMIN

Avgusta prvega, leta devetnajsto šestindvajsetega, smrti zamahnila je s koso, pokosila življenje je mlado.

V nežni dobi štirih let si mogla zapustiti ta svet, al' božja volja bila je tako, tej se pa nihče uprl ne bo.

V naših srcih še živiš, četudi se več ne prebudiš, draga hčerka in sestrice, rahla naj Ti bo zemljica.

Med angelci se Ti nahajaš in rajske rožice usajaš. Ti nam pa poi pripravi, kadar se nam nit življenja ustavi,

Zalujoči ostali:

James in Mary, stariša

James Jr., Pvt. Stan- ley in Frank, bratje

Cleveland, Ohio, dne 1. avgusta 1946.

Ob zaključku tedna nas je razveselila skrbno pripravljena pionirska akademija, ki je do- volj zgovorno povedala, kako naše učiteljstvo sodeluje z mla- dino in skrbi za njeno najboljšo vzgojo. Na akademiji smo videli, da je naša mladina pogumna in navdušena, krepko so donele iz- gri najmlajših narodne, parti- zanske in ruske pesmi. Nastopili so tudi mali solisti, pevka, gos- lač, flavtistka, harmonikarji in deklamatorji. Ljubek je bil pri- zor, ko je mali Bosanček reci- tiral v lepi slovenščini: "Iz Bos- ne sem doma . . ."

Mladinski teden je za nami, sklepi nas vežejo še naprej. Pio- nirji smo obljubili, da bomo iz- boljšali šolske uspehe in nabi- rali zdravilna zelišča. Z. T.

GRADIJO PROSVETNI DOM

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

Pred mesecem smo priključili naš krajevni odbor Spodnji Ka- šelj k Zalogu, kamor se je pri- družila tudi vas Podgrad in smo tako povezali tri vasi v gospo- darskem, političnem in kulturno prosvetnem delu.

Kulturno življenje pri nas je razgibano. Imeli smo tri lepe dramske prireditve, akademijo

in dve proslavi. Tudi v poletnih mesecih bomo nadaljevali kul- turno prosvetno delo. Dramat- ski krožek bo pripravil Borove "Raztrgance," ki jih bomo igra- li na prostem. Težave nam dela pomanjkanje prostora za prire- ditve. Dvorana, ki jo imamo v najemu, je za naše razmere pre- majhna, tudi odrska oprema je zelo pomanjkljiva. Zato bomo zgradili prosvetni dom, ki bo od- govarjal sedanjemu in bodoče- mu razvoju našega kraja. Izvo- lili smo pripravljalni odbor, ki bo zbral sredstva in vodil delo.

Naša knjižnica, ki jo vodi ZMS, ima čez 300 knjig. Da je zanjo premalo zanimanja, je go- tovo kriva slaba propaganda, ki jo bomo do jeseni poživili, ko bomo seznanjali ljudi z vsemi važnimi kulturnimi ustanovami.

V prvomajskem tekmovanju so se pri nas izkazale predvsem žene in mladina. Poleg rednih sestankov je mladina v zadnjem času organizirala še študijske posvete, ki bodo nudili praktič- no izobrazbo in vzbujali zani- manje tudi pri starejših ljudeh.

Skoraj vsi prebivalci smo člani Osvobodilne fronte. Pridobili pa bomo tudi tiste, ki še stojijo ob strani, da bo delo za obnovo in napredek naše nove Jugoslavije boj nas vseh. Feliks Sevshek.

PRIREDITVE V MAKOLAH

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

Zadnjo nedeljo v maju je pri nas v Makolah gostovala mla- dina iz Studenic z enodejanko "Ri- bičeva hči" in z igro "Pri kape- lici." Mladinski pevski zbor nam je zapel nekaj pesmi.

Igralci so sicer dobro rešili svoje naloge, motila pa je upo- raba narečja in izgovarjava končnice "l." Posebna naloga predstav na odru je tudi ta, da seznanjajo sludstvo z lepoto na- šega jezika. Vsekakor pa smo gostovanja veseli in mladino va- bimo, naj še pride.

V nedeljo 2. junija pa je igra- la naša gasilska četa enodejan- ko "Sovražnik žensk." Pripom- niti moramo, da ni zadovoljila niti vsebinsko, tudi so j oprehi- tro nastudirali—v enem tednu in tako ni mogla biti, tudi kar se tiče predvajanja na primerni vi- šini. Želimo, da v bodoče pazijo prireditelji predvsem na vred- nost predstave bolj kot na dobi- ček, ki naj ga prinese. —er.

MOSKI

za težko mašinsko in assembly delo

Plača od ure

BRYANT HEATER CO.

17825 St. Clair Ave.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

DELO DOBI

ZENSKA

za en dan v tednu za čistiti v gostilni

Javi se naj na

3244 St. Clair Ave.

med 1. in 4. uro pop.

ASSEMBLER

Izurjen na težkem orodju

ELEKTRICAR

Izurjen na assembly

STAVBINSKI POMOČNIKI

za zgradbo industrijskih kar

Plača od ure

ATLAS CAR & MFG.

1140 Ivanhoe Rd.

PUNCH PRESS

OPERATORICE

Plača od ure in kosa

40 ur — 5 dni

Zglasite se pri Mr. Donahue

U.S. EMPLOYMENT SERVICE

1242 West 3rd Street

DIE - SETTERS

Stalno delo

Dobra plača od ure pri stari

clevelandski firmi

Zglasite se pri Mr. Donahue

U.S. EMPLOYMENT SERVICE

1242 West 3rd Street

Sprejme se

izurjeno strežajko

ZA DELO V TOČILNICI

v collinwoodskem okrožju

Večerno delo in dobra plača.

Zglasi naj se samo kvalificirana

oseba. Naslov se polizve v uradu

tega lista.

Preddelavec za

PUNCH PRESSER

2. šift

Mora biti izurjen izdelovalec

orodja (toolmaker)

Izborna plača od ure

WEATHERHEAD CO.

300 E. 131 St.

LIVARJI

1-2. in 3. šift

Za moške, ki hočejo stalno delo.

Visoka plača od ure in od

komada

Dobre delovne razmere

Izvrstna prilika za veterane, ki se

hočejo izvežbati v izurjenem delu.

Monarch Aluminum & Mfg.

Company

9801 DETROIT AVE.

DRILL PRESS

Multiple Spindle Set-up

delavci

Samo izurjeni

Dobra plača od ure

WEATHERHEAD CO.

300 E. 131 St.

Tool & Die Makers

Popolnoma izurjeni

Plača od ure

Vprašajte za Mr. Donahue

U. S.

EMPLOYMENT SERVICE

1242 West 3rd Street

LIVARJI

LIVARSKI POMOČNIKI

VLIVACI—BRUSACI

IZDELOVALCI KOVINE

TEŽAKI

Dnevni šift

Dobra plača od komada (piecework)

American Radiator &

Standard Sanitary Corp.

Woodford Ave.

ELYRIA, OHIO

Dekle

ki jo veseli šivanje, in da bi se

naučila pletenja, dobi dobro

službo.

Plača za začetek \$25 tedensko.

Persian

Textile Weaving Co.

308 The Old Arcade

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S BASEMENT

V naprej predstavljena posebnost!

Privlačno ukrojene, vse volnene

SUKNJE

19.80

Oglejte si naše "Easy-over-Every-thing" Casual Chesterfield suknje!

Mi prerokujemo, da bo suknja, ki je tu naslikana, najbolj popularna pri vseh to zimo! Je sive barve z majhnimi lini- jami, velveteen ovratnikom, majhnimi okrajci in stranskimi žepi. Je 100% vse volnena, z obšito podlogo! Mere 10 do 18.

Plastična!

Jesenska ročna torbica po "Hale Hodge!"

3.95

po 20% fed. davka

Čedna in priročna torbica iz plastičnega usnja in okraski iz medenine, ki dodajo k lepoti! Ako želite jo lahko nosite na rami!

POSEBNE NOVICE

Vsem tistim, ki imajo sorodnike v Avstriji, spo- ročamo, da sedaj morejo poslati jim 11 funtov težke pakete s hrano ali obleko. Osobito te novice veljajo za tiste, ki se nahajajo v Avstriji kot ujetniki in osebe brez domovine—"DISPLACED PERSONS"—v koncen- tracijskih taboriščih. Vsem tem je sedaj mogoče po- slati po en paket na teden.

Za nadaljne informacije se obrnite do Mihaljevich Bros. Co.

Denarne pošiljatve gredo sedaj mnogo hitreje ka- kor preje. Denar pošiljamo v registriranemu pismu direktno na naslovnike, in sicer samo v dolarjih.

Vsaka pošiljka je popolnoma jamčena, od \$1. do \$1.000. Naša posluga je vedno točna in zanesljiva.

Za tiste, ki pošiljajo pakete v Jugoslavijo, še ve- dno priporočamo naše posebne zaboje za hrano ali obleko. Na roki imamo vedno majhne in velike zaboje. Pošiljanje paketov v vrečah ni prav zanesljivo. Torej, paketov v vrečah mi ne priporočamo. Takozvani "Cor- rugated Carton" zaboji so vedno najboljši.

Se priporočamo

Mihaljevich Bros. Co.

6424 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Naša volja do dela je vsak dan večja

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Lahko je delati, ko nam gre naša ljudska oblast povsod na roko in nam nudi polno pomoč

Iz Zgornjega Loga pri Litiji nam je poslala kmetica tovarišica Marija Praprotnik opis o delu in obnovi v njihovem kraju. V spremnem pismu, nam med drugim piše:

"Pošiljam Vam dopis, ki ga, prosim, priobčite, da bomo še bolj z verno sodelovali pri obnovi naše vasi in sosednjih krajev. Pa tudi drugod po Sloveniji naj izvedo, kako je pri nas in kako smo se lotili dela.

"Kakor vem, je naš Pogonik znan daleč naokoli, celo v Ameriki. Saj so pri zadnjem letalskem napadu nanj sodelovali ameriški letalci. Napad so tudi filmali. Pa tudi to sem izvedela, da uporabljajo v Rusiji, kadar prikazujejo v filmu partizanske borbe v Jugoslaviji, prizor ob napadu na Pogonik, to je železniški most in graščino vrhu predora pri Litiji. — Smrt fašizmu, svoboda narodu!"

V dopisu, ki lahko služi marsikateremu dopisniku kot vzor, piše tov. Praprotnikova naslednje:

"Majhen je naš Log pri Litiji. Stisnjen med Svibno, Kresniški vrh in Savo. Tudi obiskovalci so bolj redki. A vendar bi tisti, ki so videli Log prve dni po končani vojni, lahko ugotovili veliko razliko med takrat in danes. Vse polno bombnih lijakov, žičnih ovir, bunkerjev, zaklonov za protiletalske topove in drugih znakov vojske nam je ostalo od svetovnega viharja.

"Log z železniškim mostom in predorom je bil namreč točka, kamor so bili naperjeni številni zračni napadi zaveznikov in napadi partizanskih edinic. Vsem je dobro v spominu veliki na-

za skupnost in s tem za sebe. Delo gre vse lepše izpod rok, volja do njega je vsak dan večja. Zato so pa tudi iz Loga že izginili sledovi vojne. Tam, kjer so prej stali bunkerji, topovi, žične ovire in bombni lijak, valovi danes pšenica, polje je spet ravno kakor prej.

"Toda mi nismo zadovoljni s tem, kar je narejenega. Če hočemo boljših in lepših dni, če hočemo, da bo Log drugače izgledal, kakor je včasih, se ne smemo zadovoljiti samo s tem, kar je. Delo kliče vsepovsod. Cesta je še vedno nenaznana, peska pa je dovolj. Žene smo se zavzele zanj. Sram bi nas lahko bilo v Sloveniji z nenaznanimi cestami. Nič bi ne rekli, da smo v Vojvodini, kjer so potrebni avtomobili in železnica za prevoz tega materiala. Ker se pa ti uporabljajo za prevoz življenjsko važnih predmetov, morajo ceste pač malo počakati.

"Mi pa ne bomo čakali. Z voljo smo zgradili za delo. Ovinek pri Zamudi in dalje preko ramp bo kmalu izgledal drugače. Z isto skrbjo in vestnostjo, kakor obdelujemo svoj vrt in polje, in skrbimo za hišo — delamo tukaj. Zato se pa tudi pozna. In poleg vsega tega kuhamo vojakom, ki so tukaj. Radi jih imamo, saj so dobri fantje. Trudimo se, da jim bo na Logu čim boljše. Ob nedeljah se skupaj poveselimo zadovoljni s svojim delom in doseženimi uspehi.

"Marija Praprotnik, kmetica."

Ferdo Godina:

Bosančki ...

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Posebno poglavje v povojnem življenju bodo našemu ljudstvu ostali gotovo Bosančki. Saj ob besedi Bosanček spreleti človeka nekaj, kar se ne more popolnoma opredeliti. Ni to veselje, ne žalost, to občutje bi imenovali lahko samo z eno besedo in

Slučajno sem zadel na nje v novem gradu v Soboti. Prihajale so po nje žene iz Sobotne in iz bližnjih vasi. V morju vpitja so popolnoma utonile. Tu se je ena trudila in prepričevala dva fanta, da jima bo na vasi bolje, nego v mestu; druga je deklico, ki je ženo plaho gledala, vodila iz gneče. Tam sta jokali dve sosedki, ker nista mogli ločiti brata in sestrice.

Zadaj za gradom pa je sedelo pet, šest fantov na razbitem tanku. Sedeli so molče in zdelo se je, kakor da so na tanku rasli. Okrog njih ni bilo jokanja. Če jih je kdo ogovoril, je rekel samo eden in to suho in odločno:

"Mi čemo natrag u Bosnu."

Po vaseh se je to drugače dogajalo. Čim je pribrel kamion z Bosančki, je vas letela skupaj. Jokali so vse vprek, ko so zagledali male umazane, strgane ubožke. Pa, kdo ne bi imel solzne oči ob misli, da bi se zgodilo z njegovim otrokom isto, da ga odpeljejo v daljne kraje samega, ubogega, če bi zajela te kraje vojna tako trdo kakor Bosno. Ali je na svetu oče in mati, kateremu se ne bi stisnilo srce?

Toda mnogim staršem teh Bosančkov se ni stisnilo srce. Ni se moglo, kajti oni trohne daleč v bosanskih gorah. In le spomin teh otrok, ki so stopali na slovensko zemljo, je oživljal njihov lik in jih sklical ponovno v življenje.

"Moga oca i brata zaklao je ustaša."

"Moju majku ubio je Draža." Samo nekaj redkih ljudi pri nas, ki jim v novi Jugoslaviji ni nič prav, se ni zdržilo ob prihodu malih Bosančkov. Njihovo krščansko usmiljenje, ki je "zakorenjeno" v njih, ni bilo ganjeno. Redki, ki si drugače radi obsevajo glavo s svetniško glorio, so zavrgli srce, ko je šlo za osnovno človeško tegobo, ko bi morala vsaka mržnja stopiti na stran in bi se moralo odpreti

sleherno človeško srce. Pravim človeško srce. Naš preprost človek je "Bosanček."

Ko so prišli mali iz Bosne, so bili to kaj pretresljivi prizori. Vek je to razumel. Odprl je na široko svoj dom in nekaj kratkih mesecev je pri njem bival ljubljani gost. To je bil Bosanček.

Ti neprijatelji sožitja narodov Jugoslavije so šli celo dalje. Begali so ob tej priliki ljudi, da bo prišlo do splošnega preseljevanja otrok. Laž pa ima kratke noge, pravi ljudski pregovor in to v slučaju Bosančkov tudi drži. Med bivanjem bosanskih otrok pri nas, smo slišali od njih kaj pretresljive povesti. Preteklost slehernega se je razširila ne samo po vasi, temveč čez polje in daleč čez gozdove.

Gotovo je, da so bosanski otroci dozoreli bolj nego naši. Bil je slučaj, ko je neki otrok pripovedoval takole:

"Vas je zažgal švaba. Ustaši so metali žive ljudi v goreče hiše ali pa so jih postreljali in metali trupla v ogenj. Jaz sem se skril za grmom ob cesti. Ko so nato partizani navalili mimo mene v vas, sem stopi iz grma in poklical partizanko. Bil sem majhen in nisem mogel iti ob njej. Dvignila me je in me odnesla h komori. Nekaj dni so me vozili seboj, potem pa so me poslali v šumo v bunker."

Nekateri niso radi pripovedovali, pač pa so radi vežbali. Postrojili so otroke v vrsto, jim poveljevali, napadali in odbijali napade, formirali brigade, postavljali komandante in komisarje. In vsak izmed teh vojakov z leseno brzostrelko "če biti nekad pravi Titov oficir."

Tudi v šoli je bil Bosanček nekaj, za kar so se vsi zanimali. Mnogi starši napredka svojih otrok niso tako vestno sprejemali, kot napredek Bosančkov. Ko se je ta znal prvi podpisati, je v hiši zavladalo veselje. In ta-

krat je šlo do sosed do sosed: "Naš Bosanček že zna pisati. Kako je z vašim?"

Tako so potekali meseci in Bosančki so tudi pri nas dobili svoj drugi dom, ki je bil zanje vedno odprt in ljubezniv. Prišli pa so časi, ko se Bosna obnavlja. Pripravljena je že, da sprejme zopet nazaj v gorato narocje svoje otroke. In prišel je čas, ko se morajo posloviti od nas "naši Bosančki."

Mnogim je zaigralo v srcu veselje, kajti šli bodo spet nazaj v svojo junaško Bosno. Slovenska mamica pa je svojemu Bosančku napravila culico, v kateri so tople bele potice, kos mesa in kos črnega visokega kruha.

Mnogo Bosančkov pa je, ki se težko ločijo od nas. Kako težje je danes šlovo, kakor je bil njihov prihod. Na Srednji so morali malo Bosanko nesti na kamion. V joku se je moglo razločiti:

"Tu pri mami bom ostala."

Potem so še enkrat pozdravljali slovenske mamice iz kolo-dvorja, pozdravljali slovenske otroke in čisto po otroško prosili, naj jim ne zamerijo, če niso bili včasih pridni.

Res, da je bilo slovo od Bosančkov težko, vendar bo brazda, ki je bila vrezana v njih življenje tu pri nas postala plod-

na. Rodila bo ljubezen do Slovenije in mi bomo v srcih nosili spomin na nje, ki so v težkih časih svoje mladosti našli na slovenski zemlji topli kotiček in dobro srce.

Kdor je človekoljub, daruje za otroško bolnico v Sloveniji

PRVOVRSTNA PERUTNINA IN SVEŽA JAJCA
Perutnino sčistimo in jo nasekamo

PETER'S POULTRY
3649 East 116th St. — LO 9092

POPRAVILA
izvršimo na radio aparatih, pralnih strojih in električnih ledenicah ter drugih električnih predmetih. Vse delo je jamčeno. Pridemo iskati in nazaj pripeljemo.

ST. CLAIR APPLIANCE COMPANY
7502 St. Clair Ave.
ENDicott 7215

Natančen pregled oči!
UMERITEV OČAL
DR. I. E. LEVY
OPTOMETRIST
7917 St. Clair Ave.
(Blizu Yale gledališča)
Tel.: EX 1244
pravkar sem se vrnil iz vojaške službe

BREZPLAČNO — 30 KOMADOV FLATWARE SET
ZA ŠEST OSEB — DAMO Z VSAKIM HRASTOVIM
DINETTE SETOM OD \$39.95 NAPREJ
P. E. CAMPUS FURNITURE CO.
10609 ST. CLAIR AVE., GL 6118

JACK BONCHA
6005 ST. CLAIR AVE. HEnderson 4149
sporoča, da še vedno papira sobe.
NA RAZPOLAGO IMA TUDI VELIKO IZBIRO
STENSKEGA PAPIRJA
Se toplo priporoča; vhod pri stranskih vratih.

PRIJAZNO STE VABLJENI K OTVORITVI NOVE TRGOVINE s pohištvom in kegljišča A. GRDINA IN SINOVI

ERNIE BENEDICT'S POLKATEERŠ BODO IGRALI POPOLDNE OB 2.30 URI
V VAŠO ZABAVO IN RAZVEDRILO

V SOBOTO, 3. AVGUSTA od 10. zj. do 8. zv.

★ OGLEJTE SI VELIKO MODERNO RAZSTAVO
KOMPLETNE OPREME ZA DOM

★ OGLEJTE SI NAJFINEJŠE IN NAJBOLJ
KOMPLETNO KEGLJIŠČE ★

Use je novo in vse je popolnoma moderno

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD — KEGLJIŠČE — TRGOVINA S POHIŠTVOM

Novi prostori: 6017 - 6025 ST. CLAIR AVENUE